

О.О. ФАЛЬЧЕНКО, к.е.н., доцент, м. Харків, НТУ «ХП»

А.В. ТЕРЛЕЦЬКА, студент, м. Харків, НТУ «ХП»

НЕОБХІДНІСТЬ АНАЛІТИЧНИХ ПРОЦЕДУР ПРИ АУДИТІ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Рівень використання аналітичних процедур в практиці має певну тенденцію до зростання. Актуальність теми визначено доцільністю використання наявного досвіду із цієї тематики.

Загальноекономічне визначення суті фінансових результатів пояснює їх як наслідок співставлення доходів звітного періоду із витратами. Для того, щоб категорія фінансового результату господарської діяльності виконувала свої функції, її необхідно визначати та відображати у певних вимірниках.

Метою аудиту фінансових результатів є встановлення об'єктивної оцінки щодо достовірності, об'єктивності, правдивості й законності відображення в бухгалтерському обліку й фінансовій звітності доходів та фінансових результатів і донесення цієї істини через аудиторський висновок до користувачів інформації.

Аналітичні процедури є видом незалежних аудиторських процедур, що виконуються для отримання аудитором потрібних аудиторських доказів. Термін аналітичні процедури в міжнародній аудиторській практиці

використовується для опису економічного аналізу не тільки показників фінансово-господарської діяльності, а й їх тенденцій. Установлення норм і правил використання аналітичних процедур під час аудиторської перевірки міститься в МСА 520 «Аналітичні процедури».

Аналітичні процедури – це аналіз і оцінка важливих відносних показників та їх порівняння, разом із підсумковим дослідженням відхилень та взаємозв'язків, які суперечать іншій інформації або мають відхилення від очікуваних величин.

Серед аналітичних процедур виокремлюють пріоритетні, тобто ті, які визначають головну мету аудиту і полягають у виявленні незвичайних або неправильно відображених у звітності господарських фактів та у встановленні причин різного виду помилок і перекручень.

Аналітичними процедурами можна вважати незалежні процедури, які полягають у виявленні, аналізі та оцінці показників, а також взаємозв'язків між показниками фінансово-економічної діяльності економічного суб'єкта, що перевіряється.

Встановлено, що рівень використання аналітичних процедур в практиці має певну тенденцію до зростання. Це викликано розвитком ринкових відносин та підвищенням вимог до обґрунтованості і доказовості професійного судження в аудиторських висновках, щодо достовірності не тільки фінансової звітності підприємства, але й його інвестиційної привабливості та безперервності діяльності що досягається через диверсифікацією процедур аудиту та включенням до їх складу аналітичних процедур з аналізу господарської діяльності суб'єктів господарювання.

Результатами використання аналітичних процедур є виявлення аудитором наявності або відсутності незвичайних коливань або відхилень показників бухгалтерської звітності економічного суб'єкта. Якщо аудитор у результаті аналітичних процедур дійшов висновку про наявність значних відхилень даних або несумісність їх з іншою інформацією, отриманою з досліджуваного питання, він має провести додаткові дослідження й отримати відповідні

пояснення і підтверджувальні докази.

Переконливість аналітичних висновків аудитора залежить від якості проведеного аналізу і за необхідності підтверджується іншими аудиторськими процедурами. Поки що мало усвідомлена ефективність від застосування аналітичних процедур у вітчизняній аудиторській практиці зумовлює необхідність комплексного їх розгляду і систематизації. Впровадження аналітичних процедур є вагомим методологічним підґрунтям для вітчизняних аудиторів.